

KØBENHAVNS UNIVERSITET

# Sundhed og adfærd hos Boxer og Engelsk Bull Terrier

**June Lykke Thomsen, dyrlæge**

27-02-2011 - Det Biovidenskabelige Fakultet, LIFE, KU

Dias 1




KØBENHAVNS UNIVERSITET

## Præsentation

- Baggrund
- Metode
- Udvalgte resultater
  - Boxer
  - Engelsk Bull Terrier (EBT)
  - Temperament/mental tilstand
  - Betydning, ejer
- Tilgang til avlsprogram
  - Mulighed for anvendelse af resultaterne
  - Fokus

Dias 2




KØBENHAVNS UNIVERSITET

## Baggrund

- Racehundes image
  - Meget mediefokus
- Øjensynliggørelse af indsats for racehundenes sundhed
- PKS-gruppen og specialklubber
  - Indsamling af oplysninger fra specialklubber
  - Jf. svenske RAS for racen
  - Vurdering af forekomst af sundhedsproblemer inden for racer

Dias 3




KØBENHAVNS UNIVERSITET

## Baggrund, fortsat...

- Boxer og Engelsk Bull Terrier er racer med flere sundhedsmæssige problemstillinger
  - Hvordan prioriteres avlsarbejdet i racer med mere end ét sundhedsproblem?
  - Udbredelsen af sundhedsproblemerne hos den danske population er ukendt
- Igangsættelse af projekt
  - Belysning af forekomst af sundhedsproblemer
  - Betydning for ejere
  - Ejernes vurdering af de største sundhedsproblemer inden for racen
- Samarbejde med DKK og specialklubberne

Dias 4




KØBENHAVNS UNIVERSITET

## Metode

- 660 spørgeskemaer er udsendt pr. post (420 til boxere og 240 til Engelsk Bull Terriers) og skemaerne har været tilgængelige på raceklubbernes hjemmesider
- Udvælgelse af modtagere
  - Årene 2003-2007
  - Ligelig fordeling af hanner og tæver
  - Stratificeret efter farve
- Internet (alle aldre, køn, farver)

Dias 5



KØBENHAVNS UNIVERSITET

## Metode - svar

**252 boxere**

Boxer - fordeling, fødselsår

| År   | Tæver | Hanner |
|------|-------|--------|
| 2003 | 14    | 14     |
| 2004 | 21    | 21     |
| 2005 | 23    | 23     |
| 2006 | 25    | 25     |
| 2007 | 21    | 21     |
| U-k  | 1     | 1      |

**123 EBT**


Engelsk Bull Terrier - fordeling, fødselsår

| År   | Tæver | Hanner |
|------|-------|--------|
| 2003 | 15    | 15     |
| 2004 | 15    | 15     |
| 2005 | 15    | 15     |
| 2006 | 15    | 15     |
| 2007 | 15    | 15     |
| U-k  | 1     | 1      |

**Figur 1. Fordeling af de modtagne spørgeskemaer efter hhv. fødselsår og køn.**  
Kategorien "andre" dækker årene op til 2003 og årene efter 2007.

**Figur 32. Fordeling af de modtagne spørgeskemaer efter hhv. fødselsår og køn.**  
Kategorien "andre" dækker årene op til 2003 og årene efter 2007.


Dias 6



KØBENHAVNS UNIVERSITET Enhedens navn

### Spørgeskema - boxer

- Generel sundhedstilstand
- **Hudproblemer**
- Problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling
- **Hjerteproblemer**
- Hofter
- **Spondylose**
- Albuer
- Knæ
- Problemer med nyrer/urinveje
- Forekomst af knuder/tumores
- Kræmper/epilepsi
- Fødselsproblemer
- Kryptorchisme/tilbageholdte testikler


Dias 7 

KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Udvalgte resultater – Boxer

|                | Antal    | Prævalens | 95 % konfidens-interval |
|----------------|----------|-----------|-------------------------|
| Symptomer, hud | 71 (250) | 28,4 %    | [22,9;34,4]             |

- Nogle af de hyppigst nævnte hudproblemer (63 ejere):
  - Allergi (30)
  - Svamp (8)
  - Eksem (4)
  - Hårsækmider (3)


Dias 8 

KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Udvalgte resultater – Boxer, fortsat...

|                   | Antal    | Prævalens | 95 % konfidens-interval |
|-------------------|----------|-----------|-------------------------|
| Symptomer, hjerte | 12 (239) | 5,0 %     | [2,6;8,6]               |

- 130 ud af 250 af boxerne var hjerteundersøgt
  - 79 hunde er undersøgt ved stetoskop
  - 51 hunde er undersøgt ved scanning
- 123 boxer-ejere oplyste et resultat fra hjerteundersøgelse, af dem oplyste ca. hver fjerde at deres boxer havde fået konstateret unormale fund på hjertet
  - 13 hunde havde konstateret aortastenose

Dias 9 


KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Udvalgte resultater – Boxer, fortsat...

|                       | Antal    | Prævalens | 95 % konfidens-interval |
|-----------------------|----------|-----------|-------------------------|
| Symptomer, spondylose | 20 (194) | 10,3 %    | [6,4;15,5]              |

- 27,3 % (68 ud af 249) af boxerne var undersøgt for spondylose
  - enkelte boxere undersøgt ved manipulation


Hos 43,6 % (27 ud af 62) af de undersøgte boxere sås spondylose-forandringer i varierende grader (alder fra 1 år til 8 år)

Dias 10 

KØBENHAVNS UNIVERSITET Enhedens navn

### Spørgeskema – Engelsk Bull Terrier

- Generel sundhedstilstand
- **Hudproblemer**
- **Problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling**
- **Hjerteproblemer**
- Hofter
- Albuer
- Knæ
- Problemer med hørelse
- Problemer med nyrer/urinveje
- Forekomst af knuder/tumores
- Reproduktion, tæve-hunde
- Kryptorchisme/tilbageholdte testikler


Dias 11 

KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Udvalgte resultater – Engelsk Bull Terrier

|                | Antal    | Prævalens | 95 % konfidens-interval |
|----------------|----------|-----------|-------------------------|
| Symptomer, hud | 71 (123) | 57,7 %    | [48,5;66,6]             |

- Nogle af de hyppigst nævnte hudproblemer (58 ejere):
  - Allergi (27)
  - Eksem/udslæt (6)
  - Svamp (4)
  - Hårsækmider (4)

Dias 12 

KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Udvalgte resultater – Engelsk Bull Terrier, fortsat...

|  | Antal    | Prævalens | 95 % konfidens-interval |
|--|----------|-----------|-------------------------|
| Symptomer, kæber, tænder og tandstilling | 29 (123) | 23,6 %    | [16,4;32,1]             |

12 ud af 29 hunde havde haft problemer med at undermundens hjørnetænder generede tandkødet i overkæben

6 ud af 29 hunde havde underbid (i varierende grader)

Dias 13

KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Udvalgte resultater – Engelsk Bull Terrier, fortsat...

|                   | Antal   | Prævalens | 95 % konfidens-interval |
|-------------------|---------|-----------|-------------------------|
| Symptomer, hjerte | 6 (110) | 5,5 %     | [2,0;11,5]              |

- 67 ud af 123 EBTs var hjerteundersøgt
  - 51 hunde er undersøgt ved stetoskop
  - 16 hunde er undersøgt ved scanning
- 65 ejere oplyste et resultat fra hjerteundersøgelse, heraf oplyste ca. hver femte at deres EBT havde fået konstateret unormale fund på hjertet
- OBS. evt. racespecifikke værdier (O'Leary et al. (2003))

Dias 14

KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Temperament/mental tilstand

- 92,5 % (223 ud af 241) af boxerne lever op til racestandard
- 94,2 % (113 ud af 120) af EBTs lever op til racestandard
- Generelt meget lidt aggression/nervøsitet over for voksne mennesker og børn hos begge racer.
- Mere udtalt aggression/nervøsitet imellem hunde
  - Især over for hunde af samme køn

Dias 15

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Enhedens navn

### Største sundhedsproblemer, ejer

**Største sundhedsproblem, Boxer**

| Sundhedsproblem  | Procent |
|------------------|---------|
| Spondyllose      | 20,2    |
| Hjertes          | 17,5    |
| Hofteledslidelse | 14,7    |
| Cancer           | 11,3    |
| Allergi          | 9,2     |
| Hud              | 5,2     |

**Største sundhedsproblem, Engelsk Bull Terrier**

| Sundhedsproblem | Procent |
|-----------------|---------|
| Hud             | 30,2    |
| Allergi         | 19,5    |
| Hjertes         | 10,7    |
| Indre           | 7,4     |

Dias 16

KØBENHAVNS UNIVERSITET

### Betydning, ejer

- Sygdom inden for områder af bevægeapparat samt nyrer/urinveje havde generelt haft stor betydning for ejerne
- Sygdom inden for områderne kæber, tænder og tandstilling, kramper/epilepsi samt kryptorchisme havde ikke haft særligt stor betydning for ejerne
- Sygdom inden for områderne hud, hjerte samt knuder/tumorer havde haft varierende betydning for ejerne

Dias 17

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Enhedens navn

### Betydning, ejer

Problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling (46)

| Betydning, ejer | Procent |
|-----------------|---------|
| 1               | 43,5    |
| 2               | 30,4    |
| 3               | 11,6    |
| 4               | 11,6    |
| 5               | 4,3     |

ENIGHED  
fælles ønske/vej for samarbejde

Figur 14. Betydning, ejer, problemer vedrørende kæber, tænder og tandstilling

Hjerte problemer (27)

| Betydning, ejer | Procent |
|-----------------|---------|
| 1               | 40,7    |
| 2               | 11,1    |
| 3               | 11,1    |
| 4               | 7,4     |
| 5               | 29,6    |

UENIGHED  
konflikt ved målsætning/samarbejde

Figur 15. Betydning, ejer, hjerte problemer

Dias 18

KØBENHAVNS EKSTERIØR

### Tilgang til avlsprogram

- Avlsprogram
  - Prioriter sundhed sammen med eksteriør/temperament (familiehund var den mest hyppige (ejer)forventning ved køb af hund i begge racer)
  - Hvem skal bestemme hvad som prioriteres? (obs. compliance)
  - Prioriter hvor der er mulighed for at gøre en forskel (gode tests, anbefalinger)
  - Tilpas omfang af avlsprogram
  - Tilgængelighed af undersøgelser/tests
  - Bibeholdelse af genetisk variation inden for racen



Dias 19

KØBENHAVNS EKSTERIØR

### Fokus

- Ejerne i projektet her var meget imødekommende, god basis for samarbejde om racens sundhed
- Oplysning og opmuntring – jo mere oplyste opdrættere og ejere bliver, jo bedre er de i stand til at forstå og imødekomme anbefalingerne
- Klubben har et ansvar for fælles styring og har det samlede overblik over undersøgelser, resultater, teori etc.
  - Opfølgning af fremskridt, offentliggørelse af resultater for videre motivation




Dias 20

KØBENHAVNS EKSTERIØR

### Fokus - boxer

- Boxerejerne angav spondylose og hjerteproblemer til at være de største sundhedsproblemer inden for racen, begge problemer forekommer rimeligt hyppigt.
- I Boxer-klubben er der fokus på disse to punkter - naturligt at starte med at sætte ind her.
- Så mange hunde som muligt skal undersøges, ALLE resultater skal registreres og anbefalinger skal udarbejdes
- Da hudproblemer forekommer relativt hyppigt hos boxerne bør dette tages med i overvejelse i klubben, og ejere/opdrættere bør informeres om risiko for arvelighed af f.eks. allergi




Dias 21

KØBENHAVNS EKSTERIØR

### Fokus - EBT

- Hos EBT er der udarbejdet en avlsstrategi med anbefalinger om test af hjerte, nyrer, døvhed samt patella-luxation
- EBT-ejerne vurderede hudproblemer, allergi og hjerteproblemer til at være de største sundhedsproblemer inden for racen.
- Hudproblemer bør pga. deres hyppige forekomst inden for racen medtages i avlsovervejelser og grundig information til ejere/opdrættere om risiko for arvelighed bør gives.


Vigtigt at det er overskueligt for ejere/opdrættere at gennemføre avlsanbefalingerne, lette/samle tilgængelighed (og pris) af tests.



Dias 22

KØBENHAVNS EKSTERIØR

### Opsummering




- Fokus på sundhed hos racehunde - de fleste ejere ønsker et dejligt firbenet medlem af familien, en sund hund som lever længe
- Samarbejde med PKS-gruppen og DKK, prioritering af indsats
  - Målrettet avlsstrategi for racerne
  - Opfølgning, tilpasning
- DKK-racehunde skal repræsentere **sundhed** og **kvalitet**, som er resultat af mange generationers målrettet avlsarbejde og professionel, kvalificeret udvælgelse af de bedst egnede avlsdyr.

Dias 23

KØBENHAVNS EKSTERIØR

### Tak til...



- Dansk Kennel Klubs Sundhedsudvalg
- Dansk Kennel Klubs personale
- Specialklubber og racerepræsentanter
- Opdrættere, ejere, hunde
- Dyrlæge Lene Boysen
- Vejleder Helle Friis Proschowsky
- ...og alle andre som undervejs har brugt deres tid og energi på projektet ☺

Dias 24

## Referencer

O'Leary, C. A., Mackay, B. M., Taplin, R. H., & Atwell, R. B. (2003). Echocardiographic parameters in 14 healthy English Bull Terriers. *Australian Veterinary Journal*, 81, 535-542.

